
Saksnr: 2021/18430-1
Saksbehandlar: Ingvar Skeie

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Fylkesutvalet		01.06.2021
Fylkestinget		16.06.2021

Finansrapport 1. tertial 2021

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek finansrapporten for 1. tertial 2021 til orientering.

Samandrag

Fylkeskommunen har ei lånegjeld på 14 302,7 mill. kr. 46,3% av gjelda har rente som er bunden i meir enn eitt år. Fylkeskommunen er lite utsett for renteendringar inneverande år. Gjennomsnittleg rentenivå for låneporteføljen er 1,47 %.

Fylkeskommunen har god likviditet, med likvide midlar på i overkant av 4 mrd. kr.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

1 Rapport frå BCM

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Fylkesrådmannen rapporterer til fylkestinget om finansforvaltninga etter kvart tertial. Etter utgangen av året vert det lagt fram ein rapport som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

Vedtakskompetanse

Fylkestinget, jfr. Kommunelova § 14-13 og Finansreglement for Vestland fylkeskommune.

Vurderingar og verknader

Økonomi: Finansforvaltninga er viktig for fylkeskommunen sin økonomi. I denne saka vert det orientert om utviklinga så langt i 2021. Ein reknar ikkje med vesentlege avvik frå budsjettet.

Klima: Ikkje relevant

Folkehelse: Ikkje relevant

Regional planstrategi: Ikkje relevant

Utviklinga i lånegjeld

Det har ikkje skjedd store endringar i lånegjelda i 1. tertial. 3 lån er blitt refinansierte ved forfall. I samband med refinansiering av eit av låna, vart lånesummen auka med 150 mill. kr.

I finansreglementet er det sagt at «Låneporteføljen skal omfatte færrest mogleg lån, likevel ikkje færre enn at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall vert avgrensa.» Etter fylkessamanslåinga har fylkesrådmannen sett det som ønskjeleg å redusere talet på lån noko. Dette kan ein oppnå både ved å slå saman eksisterande lån og å auke lånesummen når ein refinansierer lån ved forfall.

Det er betalt 145,7 mill. kr i avdrag. Dermed har gjelda auka med berre 4,3 mill. kr i 1. tertial.

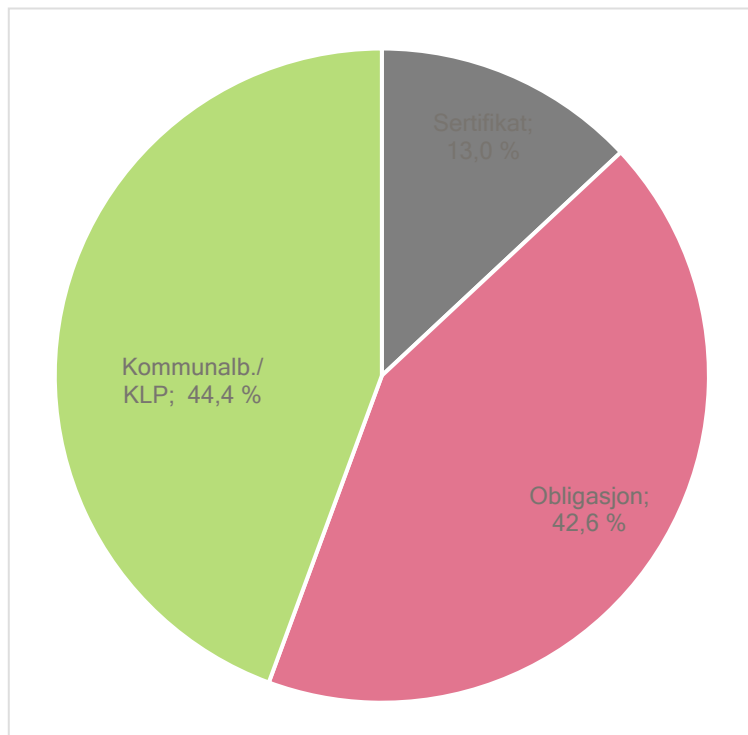
Følgjande oversyn viser korleis gjelda har utvikla seg i 2021:

(Beløp i tabellane oppgitt i mill. kr)

Lånesaldo 01.01	14 298,4
Avdrag	- 145,7
Nye låneopptak	150,0
Saldo 30.04	14 302,7

Låneporteføljen fordeler seg slik:

	Tal lån	Beløp	Andel
Sertifikatlån	6	1 865,0	13,0 %
Obligasjonslån	14	6 090,0	42,6 %
Kommunalbanken/KLP	22	6 347,7	44,4 %
Totalt	42	14 302,7	100,0 %

Sertifikatlån og obligasjonslån er lån direkte i marknaden, der bankane opptre som mellommenn. Sertifikatlån har løpetid på inntil 1 år, medan obligasjonslån har løpetid på over 1 år. Kommunalbanken er også med og konkurrerer om å gje lån til sertifikatvilkår. 2 av låna under kategorien sertifikatlån er lån i Kommunalbanken med 12 månaders løpetid.

Gjeldsgrad

Eit viktig nøkkeltal er å sjå gjelda i høve til inntekter. Netto gjeldsgrad ved utgangen av 2020 var 92,8% for Vestland fylkeskommune. Førebelse kostra-tal viser at 2 fylkeskommunar hadde høgare gjeldsgrad enn Vestland.

Netto gjeldsgrad 31.12.2020:

Trøndelag fylkeskommune	111,1 %
Møre og Romsdal fylkeskommune	105,6 %
Vestland fylkeskommune	92,8 %
Rogaland fylkeskommune	76,9 %
Landet utanom Oslo	74,3 %

Riksrevisjonen har tilrådd at netto gjeldsgrad ikkje bør overstige 75 %.

Forvaltning av gjeldsporteføljen

I finansreglementet er det sagt at "halvparten av lånegjelda bør som hovudregel ha fast rente. Andelen fast rente kan likevel variere mellom 40 % og 60 % ut frå om ein finn vilkåra for binding gunstige eller ikkje."

Tabellen nedanfor gjev oversyn over fordelinga mellom fast og flytande rente. Ein har sett grensa ved 1 år, slik at berre lån som har meir enn 1 år igjen av bindingstida er definerte som fastrentelån.

	Lånesaldo	Andel
Lån med fast rente	6 628,4	46,3 %
Lån med flytande rente	7 674,3	53,7 %
Totale lån	14 302,7	100,0 %

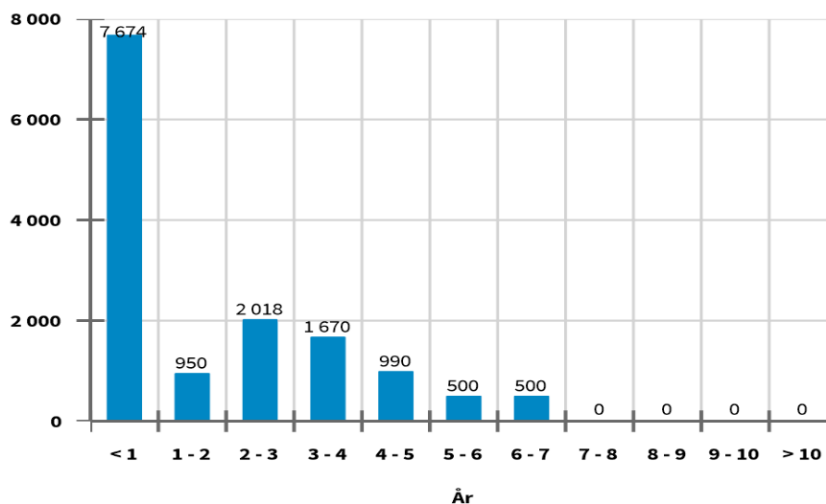
Av tabellen går det fram at 46,3 % av gjelda har fast rente. Ein er altså komen litt under 50 %. Dette skuldast at bindingstida på einssilde lån går ut. I løpet av mai vil ein binde renta på eit av låna som skal refinansierast, slik at ein igjen kjem oppunder 50 % med fast rente.

Gjennomsnittrenta for heile låneporteføljen var 1,47 %. Ved starten av året var gjennomsnittrenta 1,54 %.

Renteregulering

Gjennomsnittleg bindingstid på renta skal i følgje reglementet vere minimum 1 år og maksimum 4 år. Ved utgangen av april var gjennomsnittleg rentebindingstid 1,7 år.

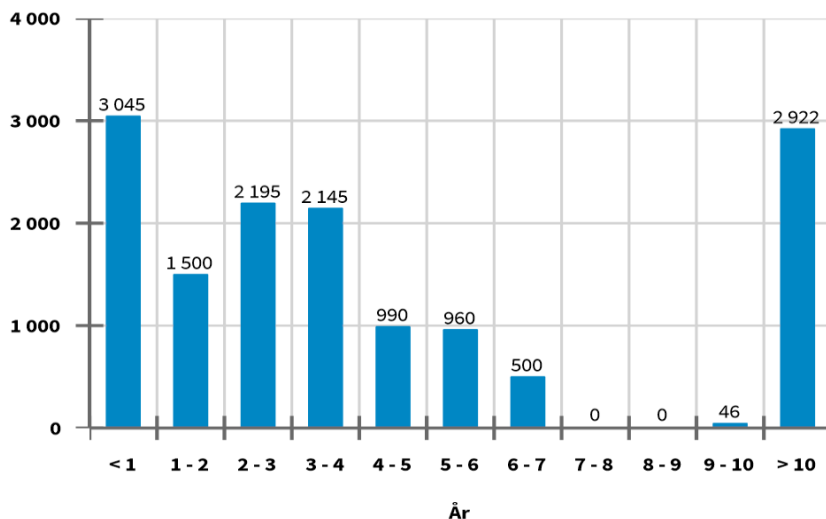
Grafen nedanfor viser kor stor del av låneporteføljen som har renteregulering kvart år. 53,7 % av porteføljen vil få regulert renta i løpet av første året. I løpet av dei 3 næraste åra vil 74,4 % av dagens låneportefølje få fastsett ny rente.

Løpetid

For å redusere refinansieringsrisikoen, skal låneporteføljen vere diversifisert med omsyn til løpetid. Einskildlån skal aldri utgjere meir enn 10 % av den samla gjeldsporteføljen.

Grafen nedanfor gjev oversyn over kor stor del av låneporteføljen som må refinansierast kvart år.

Vestland fylkeskommune hadde pr. 30. april 6 sertifikatlån på til saman 1 865 mill. kr.

Obligasjonslåna har løpetider varierende frå 2-10 år. Mange av dei har løpetid på 5 år. Dei fleste kommunalbanklåna har løpetider på 10-30 år. Eit måltal på løpetid er gjennomsnittleg kapitalbinding, som no er 4,8 år. Det vil seie at det i gjennomsnitt tek 4,8 år før låna i porteføljen må refinansierast.

I tabellen nedanfor er ein spesifikasjon av alle lån som har forfall dei neste 12 månadene:

Dato	Lånetype	Beløp	Kommentar
03.05.2021	Sertifikat 01.02.2021 - 03.05.2021	345	Rulleringsavtale
05.05.2021	Sertifikat 13.11.2020 - 05.05.2021	340	
19.05.2021	KBN sertifikatvilkår 19.05.2020 - 19.05.2021	500	
28.05.2021	Sertifikat 27.11.2020 - 28.05.2021	180	
28.05.2021	Sertifikat 30.11.2020 - 28.05.2021	200	
27.08.2021	KBN sertifikatvilkår 27.08.20 - 27.08.21	300	
30.08.2021	Kommunalbanken 2011/2021	280	
30.08.2021	Obligasjonslån 2016/2021	400	
11.02.2022	Obligasjonslån 2015/2022	500	
Total		3 045	

I tillegg til sertifikatlåna, er det 3 langsiktige lån som forfall det neste året. Tabellen viser at mange av låna har forfall i mai og august. Ideelt sett kunne ein ønskje at forfalla var noko betre spreidd gjennom året.

For dei to minste låna på 180 og 200 mill. kr har ein lagt forfall til same dato med tanke på å slå dei saman til eitt lån når dei skal refinansierast. Det kan vidare opplystast at dei to første låna i tabellen er refinansierte når denne saka vert skriven. Ein oppnådde svært gunstige rentevilkår med 0,32% og 0,34 %.

Likvidar

Ein kan gje følgjande oversyn over likvide midlar pr. 30. april:

	mill. kr
Ordinære bankinnskot	2 092
Bankinnskot bundne midlar	509
Plasseringskonto	1 263
Obligasjonsfond	215
Sum innskot og plasseringar	4 079

Med over 4 mrd. kr må ein kunne konkludere med at Vestland fylkeskommune har svært god likviditet. Ein ventar at likvide midlar vil gå noko ned gjennom året som følgje av at ein brukar av fondsmidlar. Det er m.a. budsjettert med bruk av 580 mill. kr av fondsmidlar til finansiering av investeringar.

Renteinntekter på bankinnskot blir godskrive kvartalsvis. Gjennomsnittleg avkastning på bankinnskota i 1. kvartal har vore 0,26 %, som tilsvarer ei årleg avkastning på 1,05 %. I same perioden har obligasjonsfonda hatt ei avkastning på 0,6 %, eller 2,5 % på årsbasis.

Renterisiko

Eit viktig spørsmål er korleis fylkeskommunen sine netto renteutgifter vil endre seg ved endringar i rentenivået. Nedanfor er vist korleis ein renteauke på 1 prosentpoeng vil slå ut både på kort og litt lengre sikt.

Verknad av renteauke 1 prosentpoeng i mill. kr	2021-22	2024
Renteutgifter	58	108
Renteinntekter og rentekompensasjon	-61	-58
Netto renteutgifter	-3	50

Med dei låna ein hadde pr. 30. april, vil ein renteauke på 1 prosentpoeng medføre auke i renteutgifter på 58 mill. kr første året (mai 2021 til april 2022). Renter av bankinnskot, utlån og rentekompensasjon vil auke med 61 mill. kr. Ein ser at første året vil endringar i rentenivået ikkje gje nemnande utslag på netto renteutgifter.

Om ein ser fram til 2024, vil mange av låna med fast rente ha fått fastsett ny rentesats. Utslaga blir då større. I tabellen er det vist ein auke i netto renteutgifter på 50 mill. kr. Dette er rekna ut med dei

låna ein har pr. dags dato. I følgje økonomiplanen skal gjelda innan den tid ha auka med fleire mrd. kr. Utslaget vil bli større når ein tek med nye lån.

Konklusjon

Det er ikkje avdekka nokon avvik frå finansreglementet i 1. tertial 2021.

Som vedlegg til saka følgjer ein rapport frå Bergen Capital Management. Her kan ein finne meir detaljerte opplysningar om låneporteføljen.